

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН 2022 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2023/360/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ч.Болд
Утас: 260512 Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Р.Цолмон
Утас: 261740 Цахим хаяг: tsolmonr@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
Нью Эстимэйтор Аудит ХХК-ийн Захирал Ж.Үхэртар
Утас: 95157097 Цахим хаяг: new.estimator15@gmail.com

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5-15
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	16
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	17
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	17
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	18
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	19
4. Аудитын тайлан	19
4.1 Ерөнхий зүйл	19
4.2 Материаллаг байдал	20
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	20
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	22
5. Аудитын илрүүлэлт	23-24
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	25-26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
СНАГ	Санхүү-нийцлийн аудитын газар
ХӨСҮТ	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМДЕГ	Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар
ЭМДҮЗ	Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөл
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ЗАХИРАЛ
Ц.БИЛЭГТСАЙХАН ТАНАА

2023.02.20 № 07/316
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн салбарын шинэчлэлийн хүрээнд Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн системд шилжиж Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжиж байна.

ЭМДС-ийн санхүүжилт нь зөвхөн тусламж үйлчилгээ, эмчилгээний гүйцэтгэлээр олгогдож байгаагаас тус төвийн үндсэн чиг үүргийн зарим хэсэг тухайлбал халдварт өвчний урьдчилан сэргийлэлт, тандалт судалгаа, үндэсний хэмжээнд эмчилгээний асуудлыг удирдан зохион байгуулахад санхүүжилтийн эх үүсвэр дутагдах эрсдэлтэй байна. Тус төв нь ЭМДС-аас 2021 онд 46,567,931.4 мянган, 2022 онд 26,747,729.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 42.6 хувиар буурсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 30,766,812.6 мянган төгрөг нэхэмжилснээс хяналтаар 4,019,083.2 мянган төгрөг хасагдаж 26,747,729.4 мянган төгрөгийг санхүүжилт авсан.

Хяналтаар хасагдсан 4,019,083.2 мянган төгрөг нь Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн тогтоолуудын шалгуурыг хангаагүй, программын зөрүү буюу нийт тусламж үйлчилгээг бүртгэсний дараа давхардлыг шалгаж хасалт хийсэнтэй холбоотой байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд 64 удирдах, 523 гүйцэтгэх, 128 үйлчилгээний ажилтан, 17 гэрээт нийт 732 орон тоо батлагдсан бөгөөд өмнөх оноос 74 орон тоогоор буурсан байна. Тус төв нь сувилагч болон тусгай мэргэжилтний дутагдалтай ажиллаж байна.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 10 зорилтын хүрээнд 95 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 93.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	106,826,867,025.62	106,034,267,847.66
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,847,937,379.00	13,680,267,788.22
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,847,937,379.00	13,680,267,788.22
31210	Төгрөг	9,847,937,379.00	13,680,267,788.22
31211	Төрийн сангийн харилцах	7,126,535,253.00	13,677,341,299.22
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	26,615,111.00	2,916,489.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	2,694,787,015.00	-
33	АВЛАГА	9,568,667,400.15	52,574,191.63
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	35,486,144.49
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	9,555,554,025.34	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	347,100.00
33500	Бусад авлага	13,113,374.81	16,740,947.14
33510	Байгууллагаас авах авлага	11,721,066.81	16,740,947.14
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,392,308.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	87,410,262,246.47	92,301,435,867.81
35100	Түүхий эд материал	84,806,193,476.75	88,747,960,498.16
35110	Тусгай зориулалттай материал	2,377,999,846.85	2,566,561,393.15
35130	Эм боох материал	82,428,193,629.90	86,181,399,105.01
35400	Хангамжийн материал	2,604,068,769.72	3,553,475,369.65
35410	Бичиг хэргийн материал	22,905,765.00	23,347,949.00
35420	Аж ахуйн материал	129,025,262.33	1,340,293,293.63
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	62,772,425.00	104,685,450.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	16,796,331.00	18,658,600.80
35460	Хүнсний материал	19,040,236.00	34,017,990.00
35470	Бусад хангамжийн материал	2,353,528,750.39	2,032,472,086.22
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	50,370,337,684.17	60,083,635,163.92
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	50,370,337,684.17	60,083,635,163.92
39200	Биет хөрөнгө	47,667,659,799.74	57,216,256,752.29
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	37,859,043,845.94	41,536,374,439.19
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,438,363,660.55)	(4,687,499,773.74)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,328,202,098.00	2,359,523,213.85
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,016,088,961.40)	(1,150,283,372.98)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	22,113,677,882.79	30,791,555,069.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,169,957,985.75)	(12,865,265,652.74)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,832,731,194.34	2,179,130,210.54
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(892,381,876.25)	(1,045,014,944.84)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	67,477,309.48	67,477,309.48
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,680,046.86)	(22,240,032.18)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	68,108,480.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(15,608,193.37)

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

39300	Биет бус хөрөнгө	2,702,677,884.43	2,867,378,411.63
39301	Програм хангамж	24,196,730.00	140,687,750.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,605,525.57)	(15,963,918.37)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,687,086,680.00	2,742,654,580.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	157,197,204,709.79	166,117,903,011.58
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,211,601,181.31	65,251,410.99
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,211,601,181.31	65,251,410.99
41300	Өглөг	4,211,601,181.31	65,251,410.99
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	31,349,011.00
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	1,026,393,114.00	23,500,000.00
41360	Бусад өглөг	3,185,208,067.31	10,402,399.99
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,111,635,796.31	10,402,399.99
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	73,572,271.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	152,985,603,528.48	166,052,651,600.59
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	152,985,603,528.48	166,052,651,600.59
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	20,296,448,769.60	20,296,448,769.60
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	20,296,448,769.60	20,296,448,769.60
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	98,599,401,674.32	111,666,449,746.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	14,613,066,126.24	98,599,401,674.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	83,986,335,548.08	13,067,048,072.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	34,089,753,084.56	34,089,753,084.56
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	157,197,204,709.79	166,117,903,011.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	366,726,921,442.43	112,486,344,989.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	306,269,408,324.20	74,929,976,137.51
120	Нийтлэг татварын бус орлого	306,269,408,324.20	74,929,976,137.51
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,486,498,718.62	21,737,179,276.91
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,349,517,407.81	21,578,326,591.37
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,136,981,310.81	158,852,685.54
120005	Түрээсийн орлого	3,084,000.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	6,936,984,665.57	10,008,879,261.34
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	288,842,840,940.01	43,183,917,599.26
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	60,457,513,118.23	37,556,368,851.92
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,105,803,973.89	10,808,639,434.40
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,119,241,125.00	6,294,879,476.40
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,115,827,939.84	4,513,759,958.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	494,512,659.05	-
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	1,376,222,250.00	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,160,000,000.00	-
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	700,000,000.00	-
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	460,000,000.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	44,191,709,144.34	26,747,729,417.52
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	44,191,709,144.34	26,747,729,417.52
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	55,152,491,541.55	59,957,444,031.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	55,152,491,541.55	59,957,444,031.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	53,848,068,791.55	59,115,545,701.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	21,795,051,990.56	23,906,244,830.75
210101	Үндсэн цалин	18,860,406,312.56	12,099,272,200.81
210102	Нэмэгдэл	695,481,559.00	7,569,045,269.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	811,211,500.00	684,362,320.00
210104	Урамшуулал	1,427,952,619.00	3,553,565,040.94
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,015,065,152.19	3,030,476,775.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,024,165,821.92	1,892,273,849.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	216,934,008.16	293,951,515.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	317,041,157.53	356,559,073.67
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	41,519,175.14	70,066,768.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	415,404,989.44	417,625,568.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,315,806,030.37	1,309,724,326.62

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210301	Гэрэл, цахилгаан	521,037,867.00	558,894,298.83
210302	Түлш, халаалт	422,407,403.01	309,586,790.31
210303	Цэвэр, бохир ус	372,360,760.36	441,243,237.48
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,159,341,226.13	1,790,558,425.43
210401	Бичиг хэрэг	96,958,202.00	239,963,541.63
210402	Тээвэр, шатахуун	471,697,619.00	905,853,855.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	98,463,163.87	101,001,015.16
210404	Ном, хэвлэл	-	28,852,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	76,708,403.00	45,189,210.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	415,513,838.26	246,885,510.50
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	222,812,432.94
2105	Нормативт зардал	21,246,689,995.43	21,156,775,624.13
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,220,445,191.43	19,747,329,092.13
210502	Хоол, хүнс	1,026,244,804.00	1,409,446,532.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	575,563,012.16	446,316,460.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	2,850,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	25,551,950.00	-
210604	Урсгал засвар	550,011,062.16	443,466,460.00
2107	Томилолт, зочны зардал	250,916,200.00	1,121,181,230.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	51,864,960.00
210702	Дотоод албан томилолт	250,916,200.00	1,069,316,270.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,743,232,269.12	1,975,608,028.93
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,718,975,097.12	1,816,117,393.93
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	14,400,000.00	7,200,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,024,955.00	6,450,590.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,971,717.00	2,775,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	860,500.00	607,728.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	6,840,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	97,790,792.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	37,826,125.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,746,402,915.59	4,378,659,999.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,114,137.00	117,989,667.83
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	872,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,744,288,778.59	4,259,797,831.84
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,304,422,750.00	841,898,329.99
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,304,422,750.00	841,898,329.99
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,141,022,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	620,318,329.99
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	163,400,750.00	221,580,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	311,574,429,900.88	52,528,900,958.22
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	227,588,094,352.80	39,461,852,886.11
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	227,588,094,352.80	39,460,697,886.11
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал Бараа материал	-	1,155,000.00
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	(227,588,094,352.80)	(39,461,852,886.11)
V	НИЙТ ҮР ДҮН (V)=(III)+(IV)	83,986,335,548.08	13,067,048,072.11

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	61,242,150,621.70	68,888,720,295.62
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,460,169,278.81	32,585,436,852.76
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,460,169,278.81	32,585,436,852.76
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,278,224,278.81	32,582,907,873.51
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,339,691,207.81	21,604,913,208.66
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,938,533,071.00	10,977,994,664.85
120005	Түрээсийн орлого	3,084,000.00	-
120009	Бусад орлого	178,861,000.00	2,528,979.25
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	50,781,981,342.89	36,303,283,442.86
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,105,803,973.89	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,119,241,125.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,115,827,939.84	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	494,512,659.05	-
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	1,376,222,250.00	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,160,000,000.00	-
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	700,000,000.00	-
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	460,000,000.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	34,516,177,369.00	36,303,283,442.86
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	34,516,177,369.00	36,303,283,442.86
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	50,445,330,305.70	61,094,603,836.15
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	50,445,330,305.70	61,094,603,836.15
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	49,141,320,927.70	60,252,358,406.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	22,241,228,264.41	24,192,486,842.23
210101	Үндсэн цалин	6,779,006,159.00	9,094,738,421.15
210102	Нэмэгдэл	12,097,201,754.81	10,661,059,077.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	763,756,097.60	888,051,507.00
210104	Урамшуулал	2,601,264,253.00	3,548,637,836.10
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,687,698,854.62	3,106,064,538.65
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,810,494,467.62	2,244,757,489.93
210202	Тэтгэмжийн даатгал	141,425,418.00	214,217,408.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	246,077,475.00	177,368,555.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	44,796,172.00	42,704,712.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	444,905,322.00	427,016,371.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,315,806,030.37	1,308,202,326.62
210301	Гэрэл, цахилгаан	521,037,867.00	558,894,298.83
210302	Түлш, халаалт	422,407,403.01	308,864,790.31

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210303	Цэвэр, бохир ус	372,360,760.36	440,443,237.48
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	961,727,803.87	1,454,250,699.19
210401	Бичиг хэрэг	100,841,758.00	202,112,691.03
210402	Тээвэр, шатахуун	476,258,950.00	900,334,999.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	95,949,847.87	113,372,431.16
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	38,302,860.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	83,835,045.00	50,704,560.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	203,842,203.00	149,423,158.00
2105	Нормативт зардал	19,361,550,296.03	23,846,217,626.43
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,451,364,789.03	22,239,909,960.43
210502	Хоол, хүнс	897,070,307.00	1,523,636,366.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13,115,200.00	82,671,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	551,635,418.00	2,844,094,422.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	123,210,465.00	1,267,268,300.00
210602	Тавилга	37,118,454.00	-
210604	Урсгал засвар	391,306,499.00	1,576,826,122.00
2107	Томилолт, зочны зардал	263,606,200.00	1,119,722,230.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	51,864,960.00
210702	Дотоод албан томилолт	263,606,200.00	1,067,857,270.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,755,953,923.40	2,199,518,995.21
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,729,852,301.40	2,031,275,005.21
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	14,220,000.00	24,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,024,955.00	6,165,470.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,971,717.00	2,775,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	860,500.00	607,728.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	6,840,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	97,790,792.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,024,450.00	30,064,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,114,137.00	181,800,725.83
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,114,137.00	180,928,225.83
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	872,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,304,009,378.00	842,245,429.99
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,304,009,378.00	841,898,329.99
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,141,022,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	620,318,329.99
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	162,987,378.00	221,580,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	347,100.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	347,100.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	10,796,820,316.00	7,794,116,459.47
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	948,882,937.00	3,961,796,050.25
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	948,882,937.00	3,961,796,050.25
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	948,882,937.00	3,961,796,050.25
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	948,882,937.00	3,961,796,050.25
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(948,882,937.00)	(3,961,796,050.25)

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын тайлан

VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	9,847,937,379.00	3,832,320,409.22
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	9,847,937,379.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,847,937,379.00	13,680,257,788.22

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	20,296,448,769.60	34,089,753,084.56	14,613,066,126.24	68,999,267,980.40
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	20,296,448,769.60	34,089,753,084.56	14,613,066,126.24	68,999,267,980.40
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	83,986,335,548.08	83,986,335,548.08
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	20,296,448,769.60	34,089,753,084.56	98,599,401,674.32	152,985,603,528.48
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	20,296,448,769.60	34,089,753,084.56	98,599,401,674.32	152,985,603,528.48
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	13,067,048,072.11	13,067,048,072.11
2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	20,296,448,769.60	34,089,753,084.56	111,666,449,746.43	166,052,651,600.59

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	76,703,896,700.00	65,056,052,786.40	11,647,843,913.60	84.8
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	76,703,896,700.00	65,056,052,786.40	11,647,843,913.60	84.8
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	75,656,439,000.00	64,214,154,456.41	11,442,284,543.59	84.9
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	25,830,073,200.00	24,192,486,842.23	1,637,586,357.77	93.7
Үндсэн цалин	9,289,363,100.00	9,094,738,421.15	194,624,678.85	97.9
Нэмэгдэл	11,595,230,100.00	10,661,059,077.98	934,171,022.02	91.9
Унаа хоолны хөнгөлөлт	979,774,700.00	888,051,507.00	91,723,193.00	90.6
Урамшуулал	3,965,705,300.00	3,548,637,836.10	417,067,463.90	89.5
Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	2,472,990,400.00	3,106,064,538.65	(633,074,138.65)	125.6
Тэтгэврийн даатгал	1,499,551,200.00	2,244,757,489.93	(745,206,289.93)	149.7
Тэтгэмжийн даатгал	241,806,700.00	214,217,408.88	27,589,291.12	88.6
ҮОМШӨ-ний даатгал	199,657,800.00	177,368,555.80	22,289,244.20	88.8
Ажилгүйдлийн даатгал	48,361,100.00	42,704,712.91	5,656,387.09	88.3
Эрүүл мэндийн даатгал	483,613,600.00	427,016,371.13	56,597,228.87	88.3
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,824,402,400.00	1,308,202,326.62	516,200,073.38	71.7
Гэрэл, цахилгаан	748,825,100.00	558,894,298.83	189,930,801.17	74.6
Түлш, халаалт	518,087,400.00	308,864,790.31	209,222,609.69	59.6
Цэвэр, бохир ус	557,489,900.00	440,443,237.48	117,046,662.52	79.0
Хангамж, бараа материалын зардал	1,697,706,200.00	1,472,141,699.19	225,564,500.81	86.7
Бичиг хэрэг	224,211,800.00	203,503,691.03	20,708,108.97	90.8
Тээвэр, шатахуун	955,724,600.00	900,334,999.00	55,389,601.00	94.2
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	134,933,500.00	113,372,431.16	21,561,068.84	84.0
Ном хэвлэл	44,176,900.00	38,302,860.00	5,874,040.00	86.7
Хог хаягдал зайлуулах, мэрэгчдийг устгал	139,024,000.00	50,704,560.00	88,319,440.00	36.5
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	199,635,400.00	165,923,158.00	33,712,242.00	83.1
Нормативт зардал	27,644,056,100.00	24,015,867,626.43	3,628,188,473.57	86.9
Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	25,633,134,100.00	22,409,559,960.43	3,223,574,139.57	87.4
Хоол хүнс	1,922,982,800.00	1,523,636,366.00	399,346,434.00	79.2
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	87,939,200.00	82,671,300.00	5,267,900.00	94.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,304,438,400.00	6,616,769,472.25	5,687,668,927.75	53.8
Багаж, техник хэрэгсэл	9,584,812,100.00	4,041,042,180.25	5,543,769,919.75	42.2
Урсгал засвар	2,719,626,300.00	2,575,727,292.00	143,899,008.00	94.7
Томилолт, зочны зардал	1,177,845,300.00	1,119,722,230.00	58,123,070.00	95.1
Гадаад албан томилолт	51,865,000.00	51,864,960.00	40.00	100.0
Дотоод албан томилолт	1,125,980,300.00	1,067,857,270.00	58,123,030.00	94.8
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,484,436,800.00	2,199,518,995.21	284,917,804.79	88.5

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,231,576,000.00	2,031,275,005.21	200,300,994.79	91.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл	24,100,000.00	24,000,000.00	100,000.00	99.6
Даатгалын үйлчилгээ	6,179,900.00	6,165,470.00	14,430.00	99.8
Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,775,400.00	2,775,400.00	-	100.0
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	648,000.00	607,728.00	40,272.00	93.8
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,000,000.00	6,840,000.00	5,160,000.00	57.0
Газрын төлбөр	155,267,000.00	97,790,792.00	57,476,208.00	63.0
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх бэлтгэх	51,890,500.00	30,064,600.00	21,825,900.00	57.9
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	220,490,200.00	183,380,725.83	37,109,474.17	83.2
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	219,617,700.00	182,508,225.83	37,109,474.17	83.1
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	872,500.00	872,500.00	-	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,047,457,700.00	841,898,329.99	205,559,370.01	80.4
Бусад урсгал шилжүүлэг	1,047,457,700.00	841,898,329.99	205,559,370.01	80.4
Тэтгэвэрт гарахад олгох, нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	795,644,800.00	620,318,329.99	175,326,470.01	78.0
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	251,812,900.00	221,580,000.00	30,232,900.00	88.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	76,703,896,700.00	68,886,191,316.37	7,817,705,383.63	89.8
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	38,823,543,500.00	36,303,283,442.86	2,520,260,057.14	93.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	38,823,543,500.00	36,303,283,442.86	2,520,260,057.14	93.5
ТӨСВИН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	37,880,353,200.00	32,582,907,873.51	5,297,445,326.49	86.0
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,939,657,800.00	21,604,913,208.66	(2,665,255,408.66)	114.1
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,940,695,400.00	10,977,994,664.85	7,962,700,735.15	58.0
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		9,847,937,379.00	(9,847,937,379.00)	
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн дэгдэл		13,680,257,788.22	(13,680,257,788.22)	
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	732	715	17	97.7
Удирдах ажилтан	64	64		100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	540	523	17	96.8
Үйлчлэх ажилтан	128	128		100.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь эрхэм зорилгоо “Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм, Халдварт өвчинтэй тэмцэх Ази Номхон далайн бүсийн стратегийн шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг хангасан, Шинжлэх ухаан технологийн дэвшил, хүний нөөцийн тогтвортой хөгжлийг дэмжигч байгууллага байна” гэж тодорхойлсон байна.

Тус байгууллага нь халдварт өвчний хяналт, урьдчилан сэргийлэлт, тандалт судалгаа, оношилгоо, эмчилгээний асуудлыг үндэсний хэмжээнд удирдан зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах чиг үүрэгтэй.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь тайлант онд дараах 10 зорилтын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулахаар төлөвлөсөн байна. Үүнд:

- Ковид-19 цар тахлын үеийн удирдамж, зааврыг шинэчлэн боловсруулах, хэрэгжүүлэх, мэргэжил арга зүйгээр хангах;
- Шинэ болон сэргэн тархаж буй халдварт өвчний тандалт судалгаа, урьдчилан сэргийлэлт, хариу арга хэмжээ авах;
- БЗДХ, ХДХВ-ийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, халдварын тархалтыг бууруулах;
- Сүрьеэ өвчний илрүүлэлт, оношилгоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж, үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх;
- Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийг үр ашигтай зарцуулах, зөв хуваарилах;
- Хүний нөөцийн чадавхыг нэмэгдүүлж, нийгмийн хамгааллыг дэмжих;
- Эрүүл мэндийн удирдлага, зохион байгуулалт, ил тод байдлыг хангах, эрдэм шинжилгээ, сургалтыг зохион байгуулах, гадаад харилцааг өргөжүүлэх;
- Тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хангах, дэвшилтэт технологи, инновац нэвтрүүлэх;
- Мэдээллийн технологи, мэдээллийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх ;
- Эмзүйн тусламж, үйлчилгээг сайжруулах.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд голлон мөрдөх дараах хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон. Тухайлбал:

- Хөдөлмөрийн тухай хууль;
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль;
- Эрүүл мэндийн тухай хууль;
- Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль;
- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тухай;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 01, 02 дугаар тогтоол;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 06 дугаар тогтоол;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 12 дугаар тогтоол;
- Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 49, А/118 дугаар тушаал “Төлбөрийн жишиг хэмжээ, журам батлах тухай” тушаал;
- Сангийн сайдын 2022 оны 120 дугаар тушаал “Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн тогтоох тухай”;
- ЗГ-ын 2022 оны 107 дугаар тогтоол “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай”;

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил хэрэгжүүлэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын алба нь Сүрьеэгийн тандалт судалгааны албаны хэсэг ажилчдаас өгсөн өргөдлийн дагуу Ерөнхий захирлын 2022 оны 11 сарын 22-ны өдрийн А/284 тоот "Ажлын хэсэг байгуулах, удирдамж батлах тухай" тушаалаар томилогдсон ажлын хэсэг холбогдох баримт материалыг шалган албаны даргын ёс зүй, илүү цагийн зөрүүтэй асуудлын хүрээнд 6 санал зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

Эрүүл мэндийн яамны хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас тус байгууллагын 2022 оны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийсэн ч тайлан ирүүлээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар судалж, танилцсан бөгөөд дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандарттай нийцүүлсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 8,920,698.3 мянган төгрөгөөр буюу 5.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	9,847,937.4	13,680,257.8	3,832,320.4
Авлага	9,568,667.4	52,574.2	(9,516,093.2)
Бараа материал	87,410,262.2	92,301,435.8	4,891,173.5
Үндсэн хөрөнгө	50,370,337.7	60,083,635.2	9,713,297.5
Нийт хөрөнгө	157,197,204.7	166,117,903.0	8,920,698.3
Өр төлбөр	4,211,601.2	65,251.4	(4,146,349.8)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	152,985,603.5	166,052,651.6	13,067,048.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	157,197,204.7	166,117,903.0	8,920,698.3

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн дансдууд өмнөх оноос нөлөө бүхий өөрчлөлттэй байна. Тухайлбал,

- Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 13,680,257.8 мянган төгрөгт хүрч 3,832,320.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь гүйцэтгэлээрх санхүүжилтийн үлдэгдэл, өмнөх онд ЭМЯ-наас лабораторийн тоног төхөөрөмж худалдан авах зорилгоор эрх шилжүүлсэн 7,048,000.0 мянган төгрөгийн зарцуулаагүй үлдэгдэл байгаагаас;
- Авлагын дансны үлдэгдэл 9,516,093.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас өмнөх оны санхүүжилтийн үлдэгдэл 9,555,554.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн авсантай;
- Бараа материалын дансны үлдэгдэл 92,301,435.8 мянган төгрөгт хүрч 4,891,173.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь ЭМЯ-наас үнэ төлбөргүйгээр 17,901,633.3 мянган, олон улсын болон бусад байгууллагын хандив тусламжаар 25,282,284.3 мянган, мөн 22,478,146.1 мянган төгрөгийн худалдан авалтаар тус тус нэмэгдсэн байна. Үнэ төлбөргүй болон хандив тусламжаар хүлээж авсан бараа материалын 27,448,200.8 мянган төгрөгийн 63.5 хувийг вакцин эзэлж байгаа бөгөөд тайлант онд 30,092,165.5 мянган төгрөгийн вакциныг зарцуулсан. Бараа материалын дансанд тусгай зориулалтын материал 2,566,561.3 мянган, эм боох материал 86,181,399.1 мянган, хангамжийн материал 3,553,475.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна;
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 60,083,635.2 мянган төгрөгт хүрч 9,713,297.5 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь ЭМЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар хийсэн их засвараар эмнэлгийн барилгыг капиталжуулсан 3,677,330.6 мянган, үнэ төлбөргүй болон хандив тусламжаар хүлээж авсан 8,032,011.0 мянган, төсвийн хөрөнгөөр худалдаж авсан 2,380,200.8 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэнтэй холбоотой байна;
- Өр төлбөр данс 4,146,349.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөгийн 368,855.4 мянган, эмийн тооцооны 2,473,821.2 мянган, урсгал засварын 1,031,244.7 мянган төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь мөн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 38,823,543.5 мянган, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 37,880,353.2 мянган, нийт зарлагыг 76,703,896.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлж, батлуулсан байна.

Төсвийн дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл нь тайлант хугацааны төсвийн төсөлтэй уялдаж, Төсвийн тухай хуульд заасан төсвийн шаардлагад нийцсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь эрүүл мэндийн салбарын шинэчлэлийн хүрээнд гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа бөгөөд тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 36,303,283.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 21,604,913.2 мянган, туслах үйл ажиллагаанаас 10,977,994.7 мянган, нийт 68,886,191.3 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 65,056,052.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 13,680,257.8 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 65,056,052.8 мянган төгрөг буюу 84.8 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, ажил олгогчоос төлөх НДШ-ийн зардлыг 1,004,512.2 мянган, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 516,200.1 мянган, хангамж бараа материалын зардлыг 225,564.5 мянган, нормативт зардлыг 3,628,188.5 мянган, эд хогшил, урсгал

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

засварын зардлыг 5,687,668.9 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
	Код	Нэр			Зөрүү	Биелэлт
1	71602	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	76,703,896.7	65,056,052.8	11,647,843.9	84.8
1.1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	57,512,118.4	52,797,274.8	4,714,843.6	91.8
1.2	80802	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	251,812.9	221,580.0	30,232.9	88.0
1.3	83601	Нэмэлт - Олон улсын байгууллагаас олгосон	6,406,394.7	5,743,145.4	663,249.3	89.6
1.4	83603	Нэмэлт - Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	12,533,570.7	6,294,052.6	6,239,518.1	50.2

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн анхан шатны иж бүрэн баримтыг үндэслэн бүртгэл хөтлөх, программын хөгжүүлэлт хийж дотоод хяналтыг сайжруулах, удирдлагын зөвлөлийн шийдвэрийг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд гаргахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Нью эстимэйтор аудит ХХК-ийн газрын аудитор Б.Халиунаа, аудитор Б.Алтанцэцэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг захирал Ж.Үхэртар хэрэгжүүлсэн.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Нью эстимэйтор аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 1-1/141 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогын 366,794,621.2 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 5,501,919.3 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзэв. 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого өмнөх оны орлогоос буурсан тул гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоож 1,683,721.3 мянган төгрөг болов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллагын цахилгаан халаалтын температурыг ажлын бус цагаар багасгаж тог цахилгааныг хэмнэх зохицуулалт хийж өмнөх оноос байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 7,603.7 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн байна. Мөн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж төлбөр барагдуулах хуваарь гарган, нийт өр төлбөрийн 98.5 хувийг барагдуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд Төсвийн шууд захирагчийн мэдээлбэл зохих орлогын 57,794,845.9 мянган төгрөгийн 425, зарлагын 50,720,721.8 мянган төгрөгийн 1203, бусад 94,489,719.3 мянган төгрөгийн 616, нийт 203,006,287.0 мянган төгрөгийн 2228 мэдээллийг хугацаанд нь, 16 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

ТБОНӨХБАУХАТ хуулийн дагуу барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээ, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, өндөр өртөгт мэс заслын хэрэгсэл, аж ахуй, хангамжийн материал, шатахуун, хүнсний материал худалдан авах тендерийг цахимаар нээлттэй, харьцуулалтын аргаар сонгон шалгаруулалт хийж, шалгарсан байгууллагуудтай гэрээ байгуулсан байна. Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн тус хуулийн хүрээнд шалгасан дараах зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

Гэрээнээс түүвэрлэн шалгахад Монфа трейд ХХК, Мөнхийн тун ХХК, Энто ХХК, Монос трейд ХХК, Лайфтроник ХХК, Медклийн ХХК, Медконт ХХК, Их шүүдэргэнэ импорт ХХК-тай нийт 1,854,018.9 мянган төгрөгийн гэрээг байгуулж, 2022 оны 8 сарын 31-ний өдөр гэрээний хугацаа дуусах заалттай хэдий ч 594,102.1 мянган төгрөгийн эм эмнэлгийн хэрэгслийг гэрээний хугацаанд хүлээж аваагүй, хэрэгжилтийг хангуулж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр, бараа үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 49.2.1-д "Гэрээг дүгнэж, бараа, ажил үйлчилгээг хүлээн авсан баримт бичиг" тендерийн хавтаст хэрэгт байна гэж заасантай", Мөн төвийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авах гэрээний 2.3 Захиалагчийн эрх үүрэг 2.1-д "Нийлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээгээр тогтоосон график хугацаанд захиалсан барааг нэр төрөл, тоо ширхгээр хүлээн авах ба тогтоосон хугацаанд барааг нийлүүлэхийг нийлүүлэгчээс шаардана", 2.7-д "Гэрээгээр нийлүүлбэл зохих барааг нэр төрлөөр, тоо хэмжээгээр дутуу нийлүүлсэн, эсхүл нийлүүлэхээр тохиролцсон хуваарьт хугацааг хэтрүүлсэн тохиолдолд барааг нийлүүлбэл зохих өдрийн дараагийн өдрөөс эхлэн хоног тутамд нийлүүлээгүй барааны үнийн дүнгээс 0.5 хувийн алданги тооцно" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой, эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:

Бэлтгэн нийлүүлэгчийн гэрээний үүргийг хангуулж, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавин эм эмнэлгийн хэрэгслийг бүрэн авч байх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, албан шаардлага өгөх.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорилын үр дүнд нийт 4,625,829.7 мянган төгрөгийн 6 асуудлыг илрүүлж, асуудлын бүртгэлээр зөвлөмж өгсөн ба жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дахин хянахад 1,428,825.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчлийг залруулсан байна. Биелэлт хангалтгүй 3,197,003.9 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг тайлант оны аудитын тайланд тусгасан болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1,662,661.1 мянган төгрөгийн 6 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн, 26,678,840.1 мянган төгрөгийн албан шаардлагаас 314,290.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг дутуу хэрэгжүүлж, өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн, албан шаардлага зөвлөмжийн хэрэгжилт 98.8 хувьтай байна.

Хүснэгт-3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	-	-	-	-	-	-	-
Албан шаардлага	5	26,678,840.1	4	26,364,550.1	1	314,290.0	98.8
Зөвлөмж	6	1,662,661.1	6	1,662,661.1	-	-	100.0
Нийт дүн	11	28,341,501.2	10	28,027,211.2	1	314,290.0	98.8

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

- Эрүүл мэндийн салбарын шинэчлэлийн хүрээнд гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн системд шилжиж, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн үйл ажиллагааг бусад эмнэлгүүдийн адил зөвхөн Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэхээр болсон. Тус төв нь өмнөх онд ЭМДС-аас 46,567,931.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан бол тайлант онд 26,747,729.4 мянган төгрөг болж буурсан байна. ЭМДС-ийн санхүүжилт нь зөвхөн тусламж үйлчилгээ, эмчилгээнд зориулагдаж байгаа учир төвийн хэвийн үйл ажиллагааг хангахад хүрэлцэхгүй байх эрсдэлтэй. Иймд тус төвийн үндсэн чиг үүргийн зарим хэсэг тухайлбал: халдварт өвчний урьдчилан сэргийлэлт, тандалт судалгаа, үндэсний хэмжээнд эмчилгээний асуудлыг удирдан зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйгээр хангахтай холбоотой үйл ажиллагааны зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхой болгох шаардлагатай.
- Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/389 тушаалаар эрх шилжүүлсэн 7,044,000.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэл 5,952,006.8 мянган төгрөгийн зарцуулалтыг шалгах.
- Глобал сангаас Сүрьеэгийн /тубис/ цахим бүртгэл, мэдээллийн системийн хөгжүүлэлт хийж, аюулгүй тогтвортой байдлыг хангуулах зорилгоор 3 жилийн хугацаатай нийт 57.0 мянган ам.долларын санхүүжилт олгохоор болсон бөгөөд 2021 онд олгосон 30.0 мянган ам.долларын санхүүжилтээр "Метекс плас ХХК"- тай гэрээ байгуулж, 2022 онд гэрээт ажлыг гүйцэтгэсэн. Дараагийн аудитаар системийн хөгжүүлэлттэй холбоотой 27.0 мянган ам.долларын санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг шалгах шаардлагатай.
- Тус төвийн эм боох материалд 57,281,716.1 мянган төгрөгийн өртөгтэй 2,366,658 хүн тун ковидын вакцин үлдэгдэлтэй байгаагийн 1,006,050 хүн тун вакцин нь 2023 оны 1 дүгээр сард хугацаа нь дууссан, 1,221,018 хүн тун нь 2-4 дүгээр саруудад, 139,590 хүн тун вакцин нь 7 дугаар сард тус тус хугацаа дуусахаар байна. ХӨСҮТ-д ковидын эсрэг вакциныг Ковакс хөтөлбөрийн хүрээнд ЭМЯ-с үнэ төлбөргүйгээр олгодог бөгөөд тайлант онд зөвхөн ковидын эсрэг хүүхдийн вакцин 302,400 мянган хүн тунг хүлээн авч 162,810 тунг зарцуулжээ. Ковакс хөтөлбөрийн хүрээнд Монгол улсын Засгийн газраас нийт иргэдийг 4 тунд хамруулах зорилт тавьсан хэдий ч 2022 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар нийт иргэдийн 4.2 хувь буюу 139,048 иргэн л бүрэн тунд хамрагдсан байна. Хугацаа дууссан болон хугацаа нь дуусах дөхөж буй ковидын эсрэг вакцины асуудлыг дараагийн аудитаар анхаарах шаардлагатай.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 989,999.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 768,445.1 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 221,554.6 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.2 Албан шаардлага

Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/377 дугаар тушаалаар "Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн жагсаалт техник үзүүлэлт"-ийг баталж, нийлүүлэгчийг сонгон шалгаруулан гэрээ байгуулах эрхийг тус төвд шилжүүлсэн боловч тус төвийн Ерөнхий захирлын 2021 оны 6 дугаар сарын 30-ний А/127 тушаалаар томилсон үнэлгээний хороо нь захиалагчийн техникийн үзүүлэлтээс зөрүүтэй тодорхойлолт бэлтгэн худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж, 768,445.1 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг хүлээн авсан байна.

ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.19 "техникийн тодорхойлолт" гэж захиалагч худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний техникийн үзүүлэлт, үйлдвэрлэл, үйл ажиллагааны арга, технологи, түүнд тавих технологийн шаардлагыг тодорхойлсон бүрдүүлбэрийг; 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "Үнэлгээний хороо байнгын бус ажиллагаатай байх бөгөөд дор дурдсан чиг үүрэгтэй байна" 47.2.1-т "техникийн тодорхойлолт бэлтгэх, тендерийн урилга, тендерийн баримт бичгийг боловсруулах, тендер хүлээн авах, тендер нээх ажиллагааг холбогдох зааврын дагуу гүйцэтгэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдэл хангагдахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Үнэлгээний хороо нь техникийн тодорхойлолт бэлтгэхдээ захиалагчийн саналаас зөрүүтэй бэлтгэхгүй байх, худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулах, албан шаардлага өгөх.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Хашхан ХХК-с хандив тусламжаар 71,811.5 мянган төгрөгийн тавилга, эд хогшлыг хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар хүлээн авч, санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.5-д "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна", 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хандив тусламжаар ирсэн хөрөнгө, бараа материалыг иж бүрэн анхан шатны баримтад үндэслэн санхүүгийн тайланд тусгах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

1. Нэмэгдэл цалинтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тус төвийн удирдах зөвлөлийн 2022 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдрийн хурлаар Гашуун Сухайт боомтод ээлжээр ажиллах ажилчдын нэг өдрийн нэмэгдэл хөлсийг ээлжийн ахлагч

180.0 мянга, эмч нягтлан бодогч 170.0 мянга, бусад ажилчдад 150.0 мянган төгрөгөөр тооцож олгохоор шийдвэрлэсэн бөгөөд Гашуун сухайт боомтод ажилласан ажилчдад 288,148.6 мянган төгрөгийн үндсэн цалин, 1,565,400.3 мянган төгрөгийн нэмэгдэл цалинг олгосон байна. Энэ нь дээрх ажилчид хилийн боомтод ажиллах хугацаанд үндсэн цалинг ойролцоогоор 4 дахин нэмэгдүүлсэн буюу 973,173.1 мянган төгрөгийн нэмэгдэл хөлс авсан байна. Мөн тушаал шийдвэрийн зөрүүтэй 149,743.1 мянган төгрөгийн нэмэгдэл хөлс тооцсон байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл олгох журмын 2-т "Орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны нэмэгдлийг дараах албан тушаал эрхэлж байгаа эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас дор дурдсан хувиар бодож сар бүр олгоно", "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид нэмэгдэл хөлс олгох журам"-ын 2.Нэмэгдэл хөлс тооцох аргачлал 2.5-д "Ээлжээр ажилладаг албан хаагчийн ээлж долоо хоногийн амралтын болон нийтээр амрах баярын өдөр таарсан бол долоо хоногийн амралтын болон нийтээр амрах баярын өдрөөр ажилласны нэмэгдэл хөлс олгохгүй" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

ХӨСҮТ-ийн удирдах зөвлөлийн гишүүд нь цалин, нэмэгдэл хөлстэй холбоотой аливаа шийдвэрийг Хөдөлмөрийн тухай хууль, түүнтэй холбогдон гарсан журам, зааврын хүрээнд гаргаж байх.

2. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 30,766,812.6 мянган төгрөг нэхэмжилж хяналтаар 4,019,083.2 мянган төгрөг хасагдуулга гарсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн тогтоолын тусламж үйлчилгээний шалгуур хангаагүй, тарифын зөрчилтэй, өвчний хүндийн зэрэг ахиулж үнэлсэн, өвчтөнг эмнэлгээс гаргах шалгуурыг мөрдөөгүй, нэг даатгуулагчийг давхар нэхэмжилсэн, даатгалгүй иргэдэд тусламж үзүүлсэн, регистрийн дугаар алдаатай зэргээс шалтгаалжээ.

Энэ нь ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 01,02 дугаар тогтоол "Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай" 2.4.1-д "эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны программ, цахим системийг бодит цагийн горимд шилжүүлж, энэ тогтоолын хавсралтаар баталсан тусламж, үйлчилгээний өртөг, тариф болон журамд заасан зохицуулалттай холбоотой хөгжүүлэлт хийх үйл ажиллагаандаа мөрдөх", 2022 оны 12 дугаар тогтоол "Журам батлах тухай" 4.2.2.2-т "эрүүл мэндийн байгууллага нь чанар, төлбөрийн хяналт хийж нэхэмжлэлийг хянах шалгуурын дагуу хөгжүүлсэн ЭМДЕГ-ын цахим системд холбогдсон, мэдээллийн өгөгдөл нь нийцсэн цахим системтэй байх, 4.2.2.4-т "Чанар, төлбөрийн хяналтыг хийж нэхэмжлэлийг хянахад шаардагдах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний анхан шатны маягт болон санхүүгийн баримтыг ЭМДЕГ-т гаргаж өгөх" гэж заасантай нийцэхгүй, "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Программын хөгжүүлэлтийг тогтмол хийх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний анхан шатны маягтыг иж бүрэн бэлтгэх, дотоод хяналтыг алба, хэлтэс, тасаг бүрт сайжруулах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 09 дүгээр сарын 01 -ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хашхан ХХК-с хандив тусламжаар 71,811.5 мянган төгрөгийн тавилга, эд хогшлыг хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар хүлээн авч, санхүүгийн тайланд тусгасан.	1	71,811.5					1	71,811.5		
Тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 30,766,812.6 мянган төгрөг нэхэмжилж хяналтаар 4,019,083.2 мянган төгрөг хасагдуулга гарсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн тогтоолын тусламж үйлчилгээний шалгуур хангаагүй, тарифын зөрчилтэй, өвчний хүндийн зэрэг ахиулж үнэлсэн, өвчтөнг эмнэлгээс гаргах шалгуурыг мөрдөөгүй, нэг даатгуулагчийг давхар нэхэмжилсэн, тусламж үйлчилгээ авсан иргэн даатгал төлөгч биш, регистрийн дугаар алдаатай зэргээс шалтгаалжээ.	1	-					1	-		

Захиалагчийн тодорхойлсноос зөрүүтэй техникийн тодорхойлолт бэлтгэж, үндсэн хөрөнгийг хүлээн авсан	1	768,445.1			1	768,445.1						
Удирдах зөвлөл хилийн боомтод ажиллах ажилчдын нэмэгдэл цалин хөлсийг үндэслэлгүй тогтоосон, зарим тооцсон нэмэгдэл хөлс нь тушаал шийдвэрээс зөрүүтэй.	1	149,743.1					1	149,743.1				
Дүн	4	989,999.7			1	768,445.1	3	221,554.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга		Нийт зөрчил		Үүнээс						/мянган төгрөгөөр/	
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил											
Бэлтгэн нийлүүлэгчтэй хийсэн гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавиагүй, гэрээний үүргийг хангуулаагүй, хоцорсон хугацаанд алданги ногдуулаагүй.	1	594,102.0			1	594,102.0					
Дүн	1	594,102.0			1	594,102.0					

/мянган төгрөгөөр/

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 дугаар сарын 24 № 260/А0150127
СНАГ - 2023/360/НА - СТА - ТШЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Үнэлгээний хороо нь 768,445,080.00 төгрөгийн цахим систем нэвтрүүлэх, тоног төхөөрөмжийг захиалагчийн тодорхойлсон үзүүлэлтээс зөрүүтэй техникийн тодорхойлолт бэлтгэн худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж, хүлээн авсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.19-д "техникийн тодорхойлолт" гэж захиалагч худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний техникийн үзүүлэлт, үйлдвэрлэл, үйл ажиллагааны арга, технологи, түүнд тавих технологийн шаардлагыг тодорхойлсон бүрдүүлбэрийг; 47 дугаар зүйлийн 47.2-т Үнэлгээний хороо байнгын бус ажиллагаатай байх бөгөөд дор дурдсан чиг үүрэгтэй байна: 47.2.1-т "техникийн тодорхойлолт бэлтгэх, тендерийн урилга, тендерийн баримт бичгийг боловсруулах, тендер хүлээн авах, тендер нээх ажиллагааг холбогдох зааврын дагуу гүйцэтгэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Үнэлгээний хороо нь захиалагчийн баталсан үзүүлэлт, тоо хэмжээний дагуу техникийн тодорхойлолт бэлтгэн, худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах, түүнд хяналт тавьж ажиллах, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн Стратеги төлөвлөлт, гадаад харилцаа эрхэлсэн дэд захирал Д.Баярсайхан, эдийн засагч А.Шинэхүү нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
НЬО ЭСТИМЭЙТОР АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Ц.БОЛД
Ж.ҮХЭРТАР

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

Z:\Alban Shaardlaga 2023 0224 SNAГ 116.docx

0001080497

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 дугаар сарын 24

№ 259/A0150127

Улаанбаатар хот

СНАГ-2023/360/НА-
-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд 594,102,009.00 төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гэрээний хугацаанд хүлээж аваагүй, худалдан авах ажиллагааны хэрэгжилтэд хяналт тавьдаггүй, гэрээний дагуу алданги тооцоогүй, гэрээ дүгнэсэн акт үйлдээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 49 зүйлийн 49.2.1 "Гэрээг дүгнэж, бараа, ажил, үйлчилгээг хүлээж авсан баримт бичиг" тендерийн хавтаст хэрэгт байна, Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авах гэрээний 2. Захиалагчийн эрх үүрэг 2.1-д "Нийлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээгээр тогтоосон график хугацаанд захиалсан барааг нэр төрөл, тоо ширхгээр хүлээн авах ба тогтоосон хугацаанд барааг нийлүүлэхийг нийлүүлэгчээс шаардана", 2.7 "Гэрээгээр нийлүүлбэл зохих барааг нэр төрлөөр, тоо хэмжээгээр дутуу нийлүүлсэн, эсхүл нийлүүлэхээр тохиролцсон хуваарьт хугацааг хэтрүүлсэн тохиолдолд барааг нийлүүлбэл зохих өдрийн дараагийн өдрөөс эхлэн хоног тутамд нийлүүлээгүй барааны үнийн дүнгээс 0.5 хувийн алданги тооцно" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Бэлтгэн нийлүүлэгчийн гэрээний хугацааг хэрэгжүүлж ажиллахад хяналт тавих, нийлүүлээгүй барааны үнийн дүнд гэрээний дагуу алданги тооцох, гэрээ дүгнэсэн акт үйлдэж, тендерийн хавтаст хэргийг иж бүрэн бүрдүүлэх, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн захирал Ц.Билэгтсайхан, Стратеги төлөвлөлт, гадаад харилцаа эрхэлсэн дэд захирал Д.Баярсайхан нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
НЬЮ ЭСТИМЭЙТОР АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Ч.БОЛД
Ж.ҮХЭРТАР

Утас: +976 51 261585
Факс: +976 11 323266, 324653

Цахим шуудан: info@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

Хаяг: Засгийн газрын IV байр
Бага тойруу-3, Чингэлтэй дүүрэг